

Kuka hyötyy päästökaupasta?

by YLE.fi
Thursday, 10 December 2009

Ilmastonsuojelun luoma päästökauppajärjestelmä jakaa ilmastonsuojelun saralla toimivia kansalaisjärjestäjiä kahtia. Toiset järjestäjät kannattavat lämpimästi markkinamekanismien käyttöä ilmastonsuojelussa, toisten mielestä päästökauppa on täysin epäonnistunut.

Â

Vuonna 1997 solmittu Kioton ilmastopöytäkirja loi maailmaan päästökauppajärjestelmän, jota melko varmasti laajennetaan entisestään Kööpenhaminassa paraikaa neuvoteltavassa uudessa ilmastosopimuksessa. Maailmaan on syntynyt ns. vihreä kapitalismi eli markkinamekanismeja ympäristönsuojelussa hyödyntävä ajattelutapa.

Â

Ympäristönsuojelun ja markkinamekanismien yhteensopivuutta ei kovin usein aseteta kyseenalaiseksi. Mutta tietyt kansalaisjärjestäjät tekevät sen, erityisesti kehitysmaiden näkökulmaa ajavat järjestäjät.

Yksi niistä on Amsterdamissa toimiva Transnational Institute. Järjestäjän päästökauppa-asiantuntijan Oscar Reyes suhtautuu ilmiänsä epäillen:

Â

- Päästökauppa muuttaa ilmastomuutosongelman pelkäksi taloustieteeksi, vaikka todellisuudessa kyse on siitä, että energiantuotantomme on liian saastuttavaa. Tavoitteena ei pitäisi olla ilmastokysymysten muuttaminen talouteen sopiviksi, vaan talouden muuttaminen ilmastoa vahingoittamattomaksi, sanoo Reyes.

Â

Hän on sitä mieltä, että päästökauppa on täysin mennessä epäonnistunut. Päästökäytit eivät ole vähentyneet sijaan suuret yritykset ovat saaneet valtavia tukisummia, näin esimerkiksi energiayhtiöt Euroopassa.

Â

Myös monet puhtaan energian hankkeet kehitysmaissa ovat aiheuttaneet suuria sosiaalisia ongelmia, joista kaiken lisäksi teollisuusmaat ovat saaneet päästökäyttöoikeuksia. Reyes mainitsee vesivoimahankkeet Aasiassa, Intian Maharashtrassa rakennetun tuulipuiston, jonka seurauksena ihmiset joutuivat kodittomiksi. Jopa paljon arvostelluista palmuöljyistutuksista voi saada päästökäyttöoikeuksia.

Â

- Suuryhtiöt ovat saaneet usein suuria tukisummia, ja paikalliset ihmiset joutuneet karsimään. Järjestelmä on hyvin ongelmallinen ja kaukana oikeudenmukaisesta, sanoo Oscar Reyes.

Â

Kansalaisjärjestäjien keskuute onkin syntynyt joukko "ilmasto-oikeudenmukaisuuden" puolesta taistelevia kansalaisjärjestäjiä. Yleensä ne ovat eteläisen järjestäjät. Yhdysvaltalaiset järjestäjät puolestaan pitävät paastokauppajärjestelmää taistella ilmastonmuutosta vastaan.

Â

Greenpeace, joka nykyään on aktiivinen ilmastoasioissa, asettuu ääripäiden puoliväliin. Ilmastokoordinaattori Kaisa Kosonen kansainvälisestä Greenpeacesta sanoo, että Greenpeace hyväksyy valtioiden välisen paastokaupan, mutta lopettaisi kehitysmaiden ja teollisuusmaiden väliin hankkeisiin liittyvät paastaoikeudet tykkänsä.

Â

Jaana Kanninen, Kääntäjä

Â

YLE Uutiset / Jaana Kanninen, Kääntäjä

Â

source: http://yle.fi/uutiset/ulkomaat/2009/12/kuka_hyotyy_paastokaupasta_1260028.html Â